

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒĢIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR LIETAS IEROSINĀŠANU

Rīgā

2010. gada 30. augustā

Satversmes tiesas 2. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs Viktors Skudra un tiesneši Kaspars Balodis un Aija Branta,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto pieteikumu par lietas ierosināšanu (ieteikums Nr. 202/2010), ko iesniedzis Žanis Ilsters (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējs),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu atzīt Stopiņu novada teritorijas plānojuma grozījumus, ciktāl tie attiecas uz teritoriju „SIA „Getliņi-2” kompostēšanas laukums”, par neatbilstošiem Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 105. un 115. pantam.

Minētie grozījumi apstiprināti ar Stopiņu novada domes 2009. gada 16. decembra sēdes lēmumu un izdoti kā saistošie noteikumi Nr. 29 „Stopiņu novada teritorijas plānojuma ar 2009. gada grozījumiem grafiskā daļa un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi” (turpmāk – apstrīdētais teritorijas plānojums).

Pieteikuma iesniedzējs uzskata, ka apstrīdētais teritorijas plānojums neatbilst Satversmei, jo tajā nav grozīts teritorijā „SIA „Getliņi-2” kompostēšanas laukums” atļautais izmantošanas veids, bet gan saglabāts iepriekš noteiktais, proti, sadzīves atkritumu deponēšanas teritorija.

2. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemta pieteikuma pamata lieta ir ierosināma, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu.

Papildus tam Satversmes tiesas likuma 20. panta sestā daļa noteic, ka izskatot konstitucionālo sūdzību (pieteikumu), kolēģija var atteikties ierosināt lietu arī gadījumos, kad sūdzībā ietvertais juridiskais pamatojums ir acīmredzami nepietiekams prasījuma apmierināšanai.

3. Satversmes tiesas likuma 16. panta 3. punkts noteic, ka Satversmes tiesa izskata lietas par normatīvo aktu vai to daļu atbilstību augstāka juridiska spēka tiesību normām. Līdz ar to pieteikumā ietvertais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

4. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktam persona pieteikumu par Satversmes tiesas likuma 16. panta 3. punktā paredzētās lietas ierosināšanu var iesniegt tai noteikto pamattiesību aizskārums gadījumā, tas ir, kā konstitucionālo sūdzību. Līdz ar to Pieteikuma iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu, ievērojot Satversmes tiesas likuma 19.² panta prasības. Satversmes tiesas likuma 19.² pants citastarp noteic, ka konstitucionālo sūdzību (pieteikumu) Satversmes tiesai var iesniegt ikviens persona, kura uzskata, ka tai Satversmē noteiktās pamattiesības aizskar tiesību norma, kas neatbilst augstāka juridiska spēka tiesību normai.

Pieteikumā pausts Pieteikuma iesniedzēja viedoklis, ka apstrīdētais teritorijas plānojums aizskar viņam Satversmes 105. un 115. pantā garantētās tiesības, jo viņam piederošais nekustamais īpašums atrodas netālu no teritorijas SIA „Getliņi-2” kompostēšanas laukums”, kur notiek sadzīves atkritumu deponēšana.

Līdz ar to Pieteikuma iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt konstitucionālo sūdzību par apstrīdēto teritorijas plānojumu.

5. Pieteikums ir iesniegts kā konstitucionālā sūdzība, līdz ar to tam jāatbilst prasībām, kas noteiktas Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā.

Satversmes tiesas likuma 18. pants citastarp noteic, ka pieteikumā ir jānorāda pieteikuma juridiskais pamatojums. Pamatošanas pienākums nozīmē, ka

pieteikumam jāsaturs juridiski argumenti, kas atspoguļo pieteikuma iesniedzēja viedokli par apstrīdētās normas neatbilstību augstāka juridiska spēka tiesību normai. Ja pieteikuma iesniedzējs apstrīd normas neatbilstību vairākām augstāka juridiska spēka tiesību normām, juridiskais pamatojums jāsniedz par neatbilstību katrai no tām.

6. Satversmes tiesa ir norādījusi – lai teritorijas plānojums būtu tiesisks, tam, pirmkārt, jābūt noteiktā kārtībā izstrādātam un apstiprinātam un, otrkārt, jāatbilst normatīvajiem aktiem. Teritorijas plānojums vai tā daļa nav pieņemta pienācīgā kārtībā, ja teritorijas plānošanas procesā pieļauti būtiski pārkāpumi. Par būtiskiem pārkāpumiem uzskatāmi:

- 1) tādi teritorijas plānošanas procesa pārkāpumi, kuru rezultātā pieņemts citāds lēmums, nevis tāds lēmums, kāds būtu bijis, ja procedūra tiktu ievērota,
- 2) būtiski sabiedrības tiesību piedalīties teritorijas plānošanas procesā pārkāpumi,
- 3) citi teritorijas plānošanas principu pārkāpumi (sk. Satversmes tiesas 2007. gada 26. aprīļa sprieduma lietā Nr. 2006-38-03 14. punktu un 2008. gada 17. janvāra sprieduma lietā Nr. 2007-11-03 16. punktu).

Tādējādi Satversmes tiesa var atzīt, ka teritorijas plānojums ir prettiesisks, ja tas neatbilst augstāka juridiska spēka materiālo tiesību normām vai ir pieņemts, pieļaujot būtiskus procesuālus pārkāpumus.

7. Pieteikuma iesniedzējs savā pieteikumā norāda uz vairākām problēmām, kas viņa ieskatā ir saistītas ar piesārņojošu darbības veikšanu teritorijā „SIA Getliņi-2” kompostēšanas laukums”. Pieteikuma iesniedzējs norāda uz vairākiem iespējamajiem pārkāpumiem vides tiesību jomā, kuriem ir atšķirīgi tiesību aizsardzības mehānismi – sūdzību iesniegšana atbildīgajās valsts iestādēs, iestāžu izdoto administratīvo aktu apstrīdēšana un pārsūdzēšana administratīvajā tiesā, vēršanās vispārējās jurisdikcijas tiesā ar prasību par norādītā kaitējuma atlīdzināšanu, vēršanās Tiesībsarga birojā u.c. Izlemjot to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata ir ierosināma lieta, Satversmes tiesa ir kompetenta vērtēt vienīgi tos argumentus, kas attiecas uz apstrīdētā teritorijas plānojuma atbilstību Satversmes 105. un 115. pantam.

7.1. Pieteikuma iesniedzējs pēc būtības sūdzas par to, ka ar 2009. gada 16. decembra grozījumiem Stopiņu novada teritorijas plānojumā netika mainīts teritorijai „SIA „Getliņi-2” kompostēšanas laukums” jau iepriekš noteiktais atļautais izmantošanas veids, proti, sadzīves atkritumu deponēšanas teritorija. Pieteikuma iesniedzējs neapstrīd pašu 2004. gada 28. janvārī apstiprināto Stopiņu novada teritorijas plānojumu, ar ko šāds teritorijas izmantošanas veids noteikts. Lai Satversmes tiesai būtu pamats vērtēt minēto grozījumu neizdarīšanas atbilstību Satversmes 115. pantam, Pieteikuma iesniedzējam ir jāpamato vai nu tas, ka, neveicot šādus grozījumus, Stopiņu novada dome ir pārkāpusi materiālo normu prasības, vai arī tas, ka apstrīdētie teritorijas plānojumi pieņemti, pieļaujot būtiskus procesuālus pārkāpumus.

Pieteikumā sniegtais juridiskais pamatojums šajā daļā nav pietiekams.

7.1.1. Satversmes tiesa ir norādījusi, ka, mainoties spēkā esošajam plānojuma pamatojumam, teritorijas plānojums grozāms, saglabājot tās teritorijas plānojuma daļas, kuru pamatojums nav mainījies (*sk. Satversmes tiesas 2007. gada 26. aprīļa sprieduma lietā Nr. 2006-38-03 14.1. punktu*). Cita starpā tas nozīmē arī to, ka teritorijas plānojuma grozīšanai nepieciešams pamatojums. Grozot teritorijas plānojumu pašvaldībai jāņem vērā dažādas intereses un apsvērumi, tajā skaitā arī likumīgās darbības, kas vēsturiski veiktas konkrētajā teritorijā. Izdarot grozījumus teritorijas plānojumā, pašvaldība nevar bez pamatojuma liegt līdzšinējo nekustamā īpašuma izmantošanu. Minētais vēl jo vairāk attiecināms uz gadījumiem, kad konkrētu darbību veikšanai privātpersona saņēmusi valsts iestāžu atļauju.

Izskatāmajā pieteikumā nav ietverts pamatojums tam, ka pašvaldībai būtu bijis pamats liegt teritorijā „SIA „Getliņi-2” kompostēšanas laukums” līdz šim noteikto izmantošanas veidu un ka šādu grozījumu neveikšana nonāktu pretrunā normatīvajiem aktiem vides tiesību jomā.

7.1.2. Pieteikuma iesniedzējs norāda uz procesuāliem pārkāpumiem, kas viņa ieskatā pieļauti apstrīdētā teritorijas plānojuma izstrādes ietvaros. Proti, neesot ņemti vērā viņa izteiktie priekšlikumi un nav saņemtas atbildes uz iesniegtajiem iebildumiem. Tomēr no pieteikumam pievienojamiem materiāliem izriet, ka Pieteikuma iesniedzēja izteiktie iebildumi ir vērtēti. Satversmes tiesa jau iepriekš ir norādījusi, ka plānošanas lēmuma pieņemējam ne vienmēr ir jāvadās no personu izteiktajiem priekšlikumiem vai iesniegtajiem iebildumiem (*sk. Satversmes tiesas*

2007. gada 26. aprīļa sprieduma lietā Nr. 2006-38-03 14.3. punktu). Atšķirīga lēmuma pieņemšana pati par sevi nenorāda uz procesuāliem pārkāpumiem teritorijas plānojuma pieņemšanas procesā.

Līdz ar to pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums attiecībā uz apstrīdētā teritorijas plānojuma neatbilstību Satversmes 115. pantam ir acīmredzami nepietiekams prasījuma apmierināšanai.

7.2. Pieteikuma iesniedzējs arī norāda, ka apstrīdētais teritorijas plānojums aizskar viņam Satversmes 105. pantā noteiktās tiesības uz īpašumu, jo teritorijai „SIA „Getliņi-2” kompostēšanas laukums” noteiktā aizsargjosla apgrūtina viņam piederošo nekustamo īpašumu „Jaunginteri”.

Pieteikuma iesniedzējs norāda, ka ar apstrīdēto teritorijas plānojumu viņam piederošajam īpašumam bez iepriekšējas saskaņošanas noteikta sanitārā aizsargjosla. Pieteikuma iesniedzējs pauž uzskatu, ka šāda darbība ir pretrunā Aizsargjoslu likuma 33. panta otrajai daļai. Papildus tam Pieteikuma iesniedzējs norāda, ka atbilstoši Aizsargjoslu likumam minētā aizsargjosla nav nepieciešama, ko turklāt apliecinot arī Valsts vides dienests 2008. gada 21. maija vēstulē Nr. 2-01/967, kā arī Stopiņu novada domes norādītais tās 2010. gada 10. marta lēmumā Nr. 21.

Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 18. panta prasībām pieteikumā ir ietverts juridiskais pamatojums apstrīdētās normas iespējamai neatbilstībai Satversmes 105. pantam. Šajā prasījuma daļā pieteikums atbilst arī pārējām Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² panta prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta sesto daļu, Satversmes tiesas 2. kolēģija

nolēma:

1. Ierosināt lietu „Par Stopiņu novada teritorijas plānojuma daļas, atbilstoši pielikuma Nr. 1 plānā iezīmētajai teritorijai (teritorija starp “Ginteriem” un “Eģenovām” ar nosaukumu “SIA “Getliņi-2” kompostēšanas laukums), atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 105. pantam” pēc Žaņa Ilstera konstitucionālās sūdzības (pieteikums Nr. 202/2010).

2. Atteikties ierosināt lietu “Par Stopiņu novada teritorijas plānojuma daļas, atbilstoši pielikuma Nr. 1 plānā iezīmētajai teritorijai (teritorija starp “Ginteriem” un

“Eģenovām” ar nosaukumu “SIA “Getliņi-2” kompostēšanas laukums), atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 115. pantam.

3. Uzaicināt institūciju, kas izdevusi apstrīdēto aktu, - Stopiņu novada domi – līdz 30. oktobrim iesniegt Satversmes tiesai atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Satversmes tiesas 2. kolēģijas priekšsēdētājs

V.Skudra